XIII. ULUSAL PARAZİTOLOJİ KONGRESİ

8-12 EYLÜL 2003
KONYA

Selçuk Üniversitesi ve
Türkiye Parazitoloji Derneği Tarafından Düzenlenmektedir

Düzenleyenler

Selçuk Üniversitesi ve Türkiye Parazitoloji Derneği

Onursal Başkan

Prof. Dr. Abdurrahman KUTLU

Selçuk Üniversitesi Rektörü

Kongre Başkanı

Prof. Dr. M. Ali ÖZCEL

Türkiye Parazitoloji Derneği Başkanı

Kongre Başkan Yardımcıları

Prof. Dr. Veysi ASLAN

Selçuk Üniv. Veteriner Fak. Dekanı

Prof. Dr. Uğur ERONGUN

Selçuk Üniv. Meram Tıp Fak. Dekanı

Kongre Sekreteri

Doç. Dr. Mucide AK

Sayman

Prof. Dr. Ahmet ÜNER

Basın-Yayın

Doç. Dr. Yusuf ÖZBEL

Doç. Dr. Metin KORKMAZ

Bilimsel Kurul ve Organizasyon Komitesi

Prof. Dr. M. Z. ALKAN
Prof. Dr. N. ALTINTAŞ
Prof. Dr. A. BURGU
Prof. Dr. Ş. Z. COŞKUN
Prof. Dr. A. ÇAKMAK
Prof. Dr. N. DALDAL
Prof. Dr. B. DİK
Prof. Dr. Ş. DİNÇER
Prof. Dr. A. DOĞANAY
Prof. Dr. N. DUMANLI
Prof. Dr. Y. GÜRÜZ
Prof. Dr. Z. KARAER
Prof. Dr. Ü. Z. OK
Prof. Dr. A. ÖZBİLGİN
Prof. Dr. M. A. ÖZCEL
Prof. Dr. S. ÖZÇELİK
Prof. Dr. G. SAYGI
Prof. Dr. İ. ŞAHİN
Prof. Dr. R. TINAR
Prof. Dr. A. ÜNER
Doç. Dr. M. AK
Doç. Dr. L. AYDIN
Doç. Dr. M. KORKMAZ
Doç. Dr. Y. ÖZBEL
Doç. Dr. S. ÖZENSOY TÖZ
Doç. Dr. N. TURGAY

Organizasyon Komitesi Diğer Üyeleri

Uz. Dr. C. YURDAGÜL
Uz. Dr. F. KARACASU
Uz. Dr. A. YOLASIĞMAZ
Uz. Dr. N. DAYANGAÇ
Dr. D. DİRİM
Dr. T. ÜLKER
Dr. F. BALCAN
Dr. T. P. AKINCI
Dr. A. KARADOĞAN
Dr. K. GÜNEŞ
Dr. M. DÖŞKAYA
Dr. U. USLU
Dr. A. CANER
Bio. A. BABAOĞLU

Yerel Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Bilal DİK

Yerel Düzenleme Kurulu Görev Dağılımı

Konferans Salonu Sorumluları

Doç. Dr. Feyzullah GÜÇLÜ
Uzman Bio. Suphi GÜLBAHÇE
Vet. Hek. Özlem DERİNBAY

Poster Sorumluları

Dr. Erol HANDEMİR
Dr. Kadir KAMBURGİL

Açılış Kokteyli Sorumluları

Doç. Dr. Ferda SEVİNÇ
Uzman Bio. Suphi GÜLBAHÇE

Sosyal Programlar Sorumluları

Dr. Adnan ÖZTÜRK
Dr. Erol HANDEMİR
Dr. Uğur USLU

Konaklama Sorumluları

Doç. Dr. Ferda SEVİNÇ
Dr. Uğur USLU
Dr. Kadir KAMBURGİL

Stand Sorumluları

Dr. Adnan ÖZTÜRK
Dr. Uğur USLU

Ara İkram Sorumluları

Dr. Uğur USLU
Vet. Hek. Özlem DERİNBAY

SB5-04

Doğal Kronik Fasciolazis'li Koyunlarda Serum Sialik Asit ve Serum Lipid-Bağlı Sialik Asit Düzeyleri

Nihat MERT[1], Süleyman KOZAT[2], Suat EKİN[3], Handan GÜNDÜZ[1], Vural DENİZHAN[2]

Yüzüncü Yıl Üniversitesi [1]Veteriner Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı, [2]Özalp Meslek Yüksekokulu, [3]Fen Edebiyat Fakültesi, Kimya Bölümü, Van

Kronik fasciolazis'li koyunlarda karaciğerde meydana gelen dejenerasyon ve fonksiyonel bozuklukların tespitinde prognoz bakımından hematolojik ve bazı serum biyokimyasal parametrelerinin yanında sialik asit ve lipid-bağlı sialik asit düzeylerinin önemini ortaya koymak için bu çalışma yapıldı.

Materyal olarak 22 Akkaraman koyunu kullanıldı. Tüm koyunlarda dışkı muayenesi natif, flotasyon ve Modifiye Benedek Sedimantasyon Yöntemi ile yapıldı. *Fasciola hepatica* ile enfekte, ortalama canlı ağırlığı 35.4± 0.6 kg olan 3-6 yaşlı 12 koyun hasta (grup 1), *Fasciola hepatica* görülmemiş ortalama canlı ağırlığı 47,7± 1,1 kg, 3-5 yaşlı 10 koyun ise sağlıklı (grup 2) olarak gruplandırıldı.

Sağlıklı gruba kan alınımından 30 gün önce cestod ve nematodlara karşı 200µg /kg subkutan moxidectin (Cydectin % 1 enj., Abfar), trematodlara karşı 7,5 mg/ kg rafoksanid + 100 mg/kg Thiabendazol (Rabenzol Tablet, Topkim) oral olarak uygulanırken, hastalıklı gruba sadece moxidectin enjeksiyonları yapıldı.

Çalışma başlangıcında (0. gün) tüm koyunların vena jugularinden usulüne uygun olarak, hematolojik analizler için lithium heparinli tüplere, biyokimyasal analizler için heparinsiz serum tüplerine kan numuneleri alındı. Takiben hastalıklı grubun dışkı örnekleri tekrar incelendi ve *fasciola hepatica* tespiti yapıldı. Hastalıklı gruba trematod sağaltımı için 7,5 mg/ kg rafoksanid + 100 mg/kg Thiabendazol (Rabenzol Tablet, Topkim) oral olarak verildi. 30 gün sonra yine hastalıklı gruptan kan alındı ve dışkı muayeneleri yapılarak trematod varlığı araştırıldı. Fasciola hepatica yumurtasına rastlanmadı.

Gruplardan farklı dönemlerde 0.gün ve 30.gün alınan kan örneklerinde Hct, Hb, RBC, Amilaz, AST, GLDH, GGT, ALT, Sialik asit ve lipid-bağlı sialik asit düzeyleri saptandı. Yapılan istatistiksel analizlerde hastalıklı ve sağlıklı grupların 0.gün sonuçları arasında Hct $p< 0.001$, Hb $p<0.001$, RBC $P<0.05$, serum glukoz $p<0.005$ düzeyinde önemle düşük, AST $p<0.05$, GLDH $p<0.001$, GGT $P<0.001$ ve total safra asitleri $p<0.001$, sialik asit $p<0.001$, lipid-bağlı sialik asit $p<0.001$ düzeyinde önemle yüksek olarak saptanırken, Amilaz, ALP, ALT düzeyinde değişim saptanamadı ($p>0.05$).

Sonuç olarak fasciolazisli koyunlarda serum AST, GGT, GLDH, total safra asitleri, sialik asit ve lipid-bağlı sialik asit düzeylerinde saptanan önemli değişimlerin hastalığın tedavisini takiben prognozu açısından dikkate alınması gerekli parametreler olduğunu göstermekte, biyokimyasal olarak sialik asit ve lipid-bağlı sialik asit prognoz açısından değerlendirilebilecek parametreler içine katılmıştır.